

Landskapsförbunden som administratörer av EU-medel

Revisionen hänförde sig till administreringen, styrningen och övervakningen av de EU-medel som förmedlas av landskapsförbunden. Huvudfrågan vid och syftet med revisionen var att klargöra, om den av landskapsförbunden förmedlade EU-finansieringen administreras i enlighet med författningar, föreskrifter och instruktioner. Lagligheten och ändamålsenligheten utvärderades särskilt med hänsyn till iakttagandet av lagarna.

Revisionen, som huvudsakligen hänförde sig till administreringen av medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), gjordes vid sex landskapsförbund vilka enligt lagen om strukturfonderna fungerar som förmedlande organ, samt vid arbets- och näringsministeriet som fungerar som förvaltningsmyndighet.

På basis av revisionen konstaterades brister i uppföljningen av i budgeten beviljade fullmakter och i inriktningen av fullmaktsanvändningen på finansår, i praxis för utbetalning av de förskott som betalas till landskapsförbunden samt i handläggningen av de av förskotten genererade ränteintäkterna i budgeten och i arbets- och näringsministeriets bokföring.

De bevillningsfullmakter som ges åt landskapsförbunden har i arbets- och näringsministeriets fullmaktsuppföljning noterats som använda, när bevillningsfullmakt har tilldelats förbunden. I fråga om landskapsförbunden avviker praxis för notering av fullmakterna från normal praxis i statsförvaltningen. Enligt Statskontorets föreskrift ska användningen av fullmakt noteras i fullmaktsuppföljningen, när på basis av fullmakten ingås avtal, förbindelser eller bindande beslut om riktande. På så sätt agerar man vid andra förmedlande organ i den fullmaktsuppföljning som hänför sig till finansiering från strukturfonderna.

Att bevillningsfullmakt ställs till förfogande åt landskapsförbunden vilka fungerar som förmedlande organ kan enligt revisionsverkets uppfattning inte i sig betraktas som sådan användning av fullmakt som avses i lagen om statsbudgeten. Förfarandet har påverkat

arbets- och näringsministeriets bokslut. Av fullmakter som beviljats åt landskapsförbunden var i slutet av år 2010 de facto oanvända ca 68 miljoner euro. Enligt lagen om statsbudgeten får en fullmakt användas endast under det finansår, i vars budget den har tagits in. Fullmakten kan förnyas i budgeten, och det förnyade beloppet kan uppgå högst till det förnybara belopp som anges i bokföringsenhetens bokslut.

Arbets- och näringsministeriet betalar på basis av det av landskapsförbunden uppskattade anslagsbehovet på förhand medel åt landskapsförbunden för finansiering av strukturfondsprojekt. Vid revisionen konstaterades, att beloppet av öppna förskott i landskapsförbundens bokföring i slutet av år 2010 var 38,1 miljoner euro. I statsrådets beslut om allmänna föreskrifter om tillämpning av statsbudgeten definieras förutsättningarna för betalning på förhand. Om det på grundval av lagstiftningen är möjligt att betala en utgift på förhand, men förskottets belopp och tidpunkten för dess betalning har lämnats att övervägas av myndigheten, bör man avhålla sig från en alltför stor och i ett onödigt tidigt skede verkställd betalning. Någon särskild grund för att utbetalningsanslaget betalats på förhand påträffades inte vid revisionen. Revisionsverket anser, att förskott har betalats till alltför stora belopp och onödigt tidigt.

Landskapsförbunden har i enlighet med arbets- och näringsministeriets instruktioner avdragit de ränteintäkter som anknyter till de som förskott erhållna posterna i sina till arbets- och näringsministeriet riktade uppskattningar av det förslagsanslag som behövs för utbetalningarna. I praktiken finansieras projekten mer än vad som för dem beviljas pengar i statsbudgeten. Om ränteintäkterna har inte heller rapporterats i arbets- och näringsministeriets bokslut. Av de ränteintäkter som år 2010 innehades av landskapsförbunden hade fram till årets slut intäktsförts ca 1,3 miljoner euro.

Enligt lagen om statsbudgeten kan bl.a. överföringsutgifter inte vara föremål för nettobudgetering. I statsbudgeten har det moment som används för finansiering av strukturfondsprojekt årligen varit bruttobudgeterat enligt budgeten. Revisionsverket anser, att arbets- och näringsministeriet i strid med budgeten och lagen om statsbudgeten de facto har intäktsfört på ett bruttobudgeterat moment ränteintäkter av medel som har beviljats åt landskapsförbunden.

Till övriga delar framkom på basis av revisionen inte väsentligt att anmärka angående administreringen av finansieringen från Europeiska regionala utvecklingsfonden.